

RADNA GRUPA NA TEMU RIBARSTVA I MARIKULTURE

ZAVRŠNI DOKUMENT

Agrinio, 29. travnja 2009

Uvod

Radna grupa za ribarstvo, koji je koordinirao Aleksandar Joksimović (predstavnik Instituta za biologiju mora u Kotoru- Crna Gora) je okarakterizirala razmjena iskustava zemalja sudionica te zajedničke želje za suradnjom na projektima koji potiču zajednički razvoj ribarstva i marikulture u Jadranskom moru.

Nova politika za Ribarstvo, koju ispituje Europska Komisija, definirala je dodatne mjere za zaustavljanje ribolova, čime bi se dala veća važnost "ribolovnim tvrtkama " dok se ne da suglasnost za ekonomskim i biološko održivim upravljanjem ribljih resursa.

Ribarstvo predstavlja veliku ekonomsku i sociološku važnost za Jadransko- jonsko područje, politika ribarstva treba dati rješenja koja se mogu nositi sa neophodnim promjenama u sektoru. Među glavnim problemima je gubitak posla ribara koji trebaju potporu Države i Europske Zajednice radi garancije za novi angažman i u drugim sektorima "ribarske industrije" kao što su: biologija mora, ribarski turizam, sigurnost, obuka i prekvalifikacija itd.

Na sastanku se govorilo o temama koje su već bile obrađene u prijašnjim izdanjima Foruma, kao što je potreba realizacije i standardizacije ribarskih jedinica i njihova oprema u malim postrojenjima radi uštede goriva, i autoritativno se obratiti Pravilniku EZ 774/08 u dvije strukturne mjere:

- prilagodni program ribarskih flota –PAF
- financiranje FEP za pilot programe i savjetovanje kako bi se smanjila potrošnja goriva motornih brodica i smanjenja ispušnih plinova koji onečišćuju more i utječu na zatopljenje

Prijedlozi

Susret je otvoren predstavljanjem programa 32. izdanja *General Fisheries Commission for the Mediterranean* (GFCM) koji je održan u Tunisu u ožujku 2009 godine. Na kongresu su sudjelovali svi predstavnici važnijih ribarskih institucija Mediterana predstavljajući aktivnosti u istraživanju te probleme vezane uz sektor. Svi sudionici su istaknuli važnost smanjenja lova ribe u Mediteranu od najmanje 10% a posebno smanjenje ulova mladih riba čime se smanjuje reprodukcija ribljih vrsta.

Potrebno je i od važnog značenja konstantno nadgledanje aktivnosti na cijelom području Mediterana. Tim aspektima, kao što je rekao predsjednik stola, se treba dati veća pozornost u Jadranskom moru s obzirom na morfološka, biološka i kemijska svojstva.

Ostali sudionici stola su zatim predstavili trenutno stanje sektora u vlastitim zemljama i predložili suradnju.

Predstavnik grčkog marikulturnog udruženja, predstavio je podatke o aktivnosti marikulture u Mediteranu, posebno Grčke koja je 2007 bila najveći proizvođač uzgajanih ribljih proizvoda u cijelom Mediteranu.

Do danas, broji 106 tvrtki koje se bave marikulturom, 10 000 zaposlenika, € 516.000.000,00 vrijednosti prodanih proizvoda od čega € 415.000.000,00 izvoza a Italija im je najvažniji uvoznik tih proizvoda. Ribarske farme pokrivaju područje od 7.8 km², sa ukupno 318 izdanih ribarskih dozvola do sada. Ovi podaci pokazuju da Grčka igra glavnu ulogu u marikulturi danas. Sve marikulturne savezne aktivnosti nalaze potporu u istraživačkim centrima, a glavni cilj je implementacija održivog menadžmenta tvornica uz poštivanje teritorija i bioloških resursa.

RADNA GRUPA NA TEMU RIBARSTVA I MARIKULTURE

Za razliku od akvakulture, ribarske tvrtke su zabilježile pad zaposlenosti od 5% godišnje od 1997 osim porasti srednje dobi i porasti zaposlenosti na pola radnog vremena. Ovo, samo dokazuje da je u Grčkoj umjetni uzgoj nad ribarstvom.

Predstavnik hrvatske gospodarske komore, izrazio je zabrinutost ribarskog sektora u Hrvatskoj. Njegovo mišljenje je da je akvakultura u negativnom položaju naspram tradicionalnom ribarstvu sve dok se hrana za ribe koja se upotrebljava u uzgajalištima sastoji od ribljeg brašna gdje je za proizvodnju 1 kg tog brašna potrebno 10 do 20 kg ribe.

Razni su studiji o hrani provedeni kod akvakulture, istaknuo je jedan biolog i stručnjak za alimentaciju i riblju patologiju, instituta za istraživanje HCMR u Ateni. Danas se istražuju nove vrste hrane čija je osnova pretežito biljna koja slijedi svjetski trend smanjenja upotrebe ribljeg brašna.

Hrvatski, grčki i talijanski predstavnici su na ovu temu zaključili potrebu za razmjenom iskustava i know how među državama kako bi se postigao napredak kod umjetnog uzgoja i tradicionalnog ribarstva. U Italiji, smanjen je broj ribara, proizvodnje i radnih mjesta, naglašava predstavnik PromAdria, povrh toga EZ traži smanjenje ribljeg ulova. Umjetni uzgoj ne može zamijeniti tradicionalno ribarstvo i potrebno je raditi na tome da te dvije aktivnosti ne dođu u sukob već se paralelno razvijaju kako bi zadovoljili potrebu europskih i ostalih tržišta te kako bi se povećao broj radnih mjesta koji su bili izgubljeni u ribarstvu.

Ti problemi su naglašeni i od crnogorskih i albanskih predstavnika koji su se požalili na smanjenje ulova i ribarskog prinosa kao i nezainteresiranost države.

Već neko vrijeme države sudjeluju na EU projektima međudržavne suradnje kako bi iskoristili potporu za podršku aktivnosti vezanih uz ribu predlažući sudionicima suradnju radi realiziranja projekta za razvoj uzgoja jesetara u jezeru Skutari u Albaniji, osim suradnje biti će potrebna suradnja i albanske vlade te i EZ-e kako bi se realizirao izvoz školjaka u zemlje EZ.

Problemi koji su predstavljeni mogli bi se riješiti upotrebom fondova IPA MED, istaknuo je predstavnik županije Marche, stručnjak za projekte zajednice i međudržavnog planiranja. Kao potporu kulturi mora na Jadranu, Županija predlaže i mogućnost razvoja ribarskog turizma. Županija Marche je prethodno već realizirala slične projekte i mogla bi podržati, uz europske projekte, razvoj aktivnosti i u drugim jadranskim zemljama. Osim, FEP-a, koji predstavlja novi alat projekata vezanih uz ribarstvo u sklopu Europskih financiranja 2007-2013, uvela je nove mjere kako bi promovirala financiranje strateških planova lokalnog razvoja obalnih zona postavljajući za glavne osnivače projektiranja upravljanje i realizaciju tih akcija kao «integralni» pristup. Točnije, axis IV – Održivi razvoj ribarskih zona» pravilnika EZ br.1198/2006, 27. srpnja 2006, koji se odnosi na zone sa ograničenim razvojem i one udaljene zbog zemljopisnog, ekonomskog ili socijalnog karaktera. Taj axis teži realizaciji projekata lokalnog razvoja gore navedenog od strane «lokalnih institucija» i «grupa» predstavnika javnih i privatnih partnera u različitim socio-ekonomskim sektorima. Realizacija GAC- Grupa obalne akcije- bi podrazumijevala:

- Održavanje ekonomskog i socijalnog prosperiteta u ribarskim zonama
- Održavanje i podrška zapošljavanju u zonama sa diversifikacijom aktivnosti i sa akcijama koje bi podržavale ekonomsko i socijalno restrukturiranje
- Podržavanje kvalitete ribarskog pojasa
- Promocija nacionalne i međudržavne suradnje između ribarskih zona

Po tom prijedlogu, potrebno je promovirati dane informiranja u svim istočno europskim zemljama, koje organizira europski fond za ribarstvo FEP i teritorijalna europska korporacija (3 cilj Strukturalnih fondova) kako bi se povećale mogućnosti u ribarskom sektoru u Jadransko-mediteranskoj zoni, sa posebnim osvrtom na program IPA. Ta inicijativa je realizirana u Anconi 28. veljače 2009, te je donijela veliki uspjeh među lokalnim radnicima u sektoru ali manjak onih stranih.

RADNA GRUPA NA TEMU RIBARSTVA I MARIKULTURE

Podružnica Fano (Italija) Trgovinskog udruženja Conferescenti je potaknula daljnju inicijativu za potporu ribarstvu i akvakulturi. Projekt po naslovom ' Međunarodni festival brudeta i ribljih juha' djeluje u cilju promicanja odlične kvalitete jadranske morske hrane kroz sudjelovanje uglednih međunarodnih kuhara i stručnjaka na tom polju koji mogu dočarati lokalne proizvode. Nastavljajući uspjeh prethodnih godina, ove će godine biti predstavljeno 7. izdanje ove inicijative. Stoga će se to proširiti na sve Jadranske zemlje, u cilju promicanja zajedničkih resursa.

Zaključci

Svi sudionici ove grupe su podržali razne prijedloge za suradnju te se usuglasili da je potrebno dogovoriti još jedan sastanak kako bi se definirao bar jedan prijedlog.

Interesna područja i ciljevi

Opis intervencije:	Ciljevi:
Turistički ribolov i ribolovni turizam	Promicanje kulture mora kroz razvoj projekata u korist turističkog ribolova te ribolovnog turizma
CAG – Coastal Action Groups, Zajednica obalnog djelovanja	Uspostava Zajednice obalnog djelovanja, promovirane od Europske Unije 2007. uz upotrebu sredstava iz Europskog ribarskog fonda
Projekt rasplodivanja i uzgajanja jesetre u Skadarskom jezeru te projekt izvoza dagnji, školjkaša i kopnenih puževa u Europu	Poticanje razvoja uzgajališta jesetre u Skadarskom jezeru u Albaniji. Podizanje svijesti albanske te lokalne vlasti da dopuste izvoz dagnji, školjkaša te kopnenih puževa u zemlje Europske Unije.
Integracija problema vezanih za marikulturu i ribarstvo	Racionalizacija proizvodnih djelatnosti morskog ribarstva, marikulturu i distribucija ribljih proizvoda na europskom tržištu, s posebnom pozornošću usmjerenom na usavršavanje.
Promicanje jadranskih ribljih proizvoda kroz projekt ' Međunarodni festival brudeta i ribljih juha', Fano, Italija.	Promicanje odlične kvalitete jadranske morske hrane te vina kroz sudjelovanje uglednih međunarodnih kuhara i stručnjaka na tom polju koji mogu dočarati lokalne proizvode
Uvođenje dana obuke o poticajima i doprinosima za ribarska poduzeća i zadruge	Organizacija obuke u različitim zemljama Foruma jadransko-jonskih komora s ciljem poticanja upotrebe lokalnih financijskih instrumenata za podršku ribarskom sektoru